

Öppet brev till Svenska kyrkan

Skogsgruppen inom Naturskyddsföreningen Kronoberg har läst utredningen ”Kyrkan och skogen - Ansvar, handling och hopp”. Synnerligen glädjande i utredningen är helhetsperspektivet och förankringen i internationella åtaganden samt de senaste rönen från vetenskapen. Många personer, både inom och utanför kyrkan, har kritiserat kyrkans nuvarande skogsbruk när det gäller bristande hänsyn till den biologiska mångfalden. I Kronobergs län, som är en del av Växjö stift, ser vi att stiftets skogar brukas konventionellt. Det betyder likåldriga barrskogar, där lövträden gallrats bort i stor utsträckning.

Ett bra förslag i utredningen är att gå från kalhyggen till avverkningar som lämnar kvar många träd. Det ger dubbel nytta, dels genom att minska de för klimatet skadliga koldioxidutsläppen efter kalhyggen, dels bevara de livsviktiga svampnätverken i marken. Det finns fortfarande många som hävdar att ett aktivt skogsbruk är det bästa för klimatet, vilket inte stämmer eftersom klimatåtgärder måste göras snarast. Det är bra att utredningen slår hål på denna myt, genom att hänvisa till de senaste forskningssammanställningarna.

De förslag som ges i den nya utredningen ger hopp om framtiden när det gäller kyrkans marker. Naturnära skogsbruk i stiftets skogar skulle göra stor nytta för att hejda förlusten av biologisk mångfald, men också bidra till att öka upplevelsevärdena i skog och landskap samt klimatanpassa skogen. Det kan till och med vara så att kyrkans skogsbruk kan bli ett föredöme för andra skogsbrukare!

Vi uppskattar särskilt förslaget att 20 procent av den produktiva skogsmarken ska avsättas för skydd av biologisk mångfald och klimatåtgärder (kolinlagring). Enligt utredarens förslag ska målet vara uppnått 2030. Detta är en mininivå som forskningen länge pekat på, men då måste de avsatta områdena vara de som ger störst nytta för växt- och djurlivet. Vi vill betona att de regler för att avsätta skyddad skog som finns inom certifieringarna (PFC och PEFC) inte räcker för att bevara den biologiska mångfalden i skogarna.

Den gamla inägomarken på kyrkans gårdar har ett särskilt stort värde eftersom ek och bok, som främst växer där, hade ett statligt skydd fram till 1934. Skyddet av ek upphörde på andra gårdar redan 1830. Därför finns mycket skyddsvärda marker med ädellövträd kvar på kyrkans mark i södra Sverige, inte minst i hagmarkerna med gamla träd. **Enligt utredningen skall fler områden skyddas. För att kunna göra detta på ett bra sätt behöver man göra en ny naturvärdesbedömning av områden med höga värden, både ekologiskt och socialt. Flera områden som tidigare avsatts håller inte tillräcklig kvalitet för biologisk mångfald.**

Vi instämmer helt i utredarens ord: ”Det är viktigt att agera nu. Att inte ta ställning och inte handla är inget alternativ som står till buds när klimatkris och krisen för biologisk mångfald eskalerar.”

Vi förutsätter att Växjö stift och andra tar till sig av utredningens genomarbetade förslag till ett hållbart skogsbruk.

Skogsgruppen i Kronobergs län den 14 november 2024